

Arkivsaknr:	2015/1316
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Marianne Stranden

Saksgang

Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

01.10.2015
15.10.2015

Tertialrapport 2/2015 ordinær virksomhet

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Tertialrapport 2/2015 ordinær virksomhet tas til orientering.
2. Budsjett for HA 6 økes med kr. 200 000. Dette finansieres ved økte brukerbetaling.
3. Budsjett for HA 8 økes med kr. 3 535 950. Dette finansieres ved bruk av disposisjonsfond.
4. Budsjett for HA 2 reduseres med kr 325 000. Dette reduserer bruk av disposisjonsfond.
5. Frem mot årsslutt søkes estimert underskudd redusert i størst mulig grad.
6. Ved behov disponeres premieavviksfond med kr 3 649 099.
7. Finansieringsform næringsutvikling dreies fra disposisjonsfond til konsesjonsavgiftsfond der det er mulig.

Bakgrunn for saken:

I «Forskrift om årsbudsjett (for kommuner og fylkeskommuner)» står det i § 11: «Det skal foretas endringer i årsbudsjettet når dette anses påkrevd. Kommunestyret eller fylkestinget skal selv foreta de nødvendige endringer i årsbudsjettet.»

I det videre vil det redegjøres for status økonomi pr 2. tertial for hvert ansvarsområde, både med hensyn til de utfordringer vi står ovenfor og behovet for budsjettendringer.

Vurdering:

For noen av ansvarsområdene viser forbruksprosenten avvik i forhold til normalt forbruk pr 31.08. Etter gjennomgang av alle områder ser vi at avvikene for det meste oppstår som følge av skjev periodisering av inntekter og utgifter. Det vil si at det enkelte utgifts- og inntektsposter påløper og mottas på ulike tidspunkt noe som gir forholdsvis store utslag på forbruksprosenten da disse utgiftene og inntektene ikke blir bokført i «riktig» periode. Det er likevel for enkelte områder reelle avvik som vil bli kommentert særskilt nedenfor.

Nedenfor gis en kort beskrivelse av status økonomi pr 31.08 og forslag om regulering/omdisponering av midler mellom enkelte hovedansvar.

Hovedansvar 1 – Politisk virksomhet

Ansvarsområdet er under kontroll.

Hovedansvar 2 – Oppvekst

Lønnsutgiftene er stort sett under kontroll. Her vil det komme inn refusjoner på lønnsutgifter mot slutten av året.

Virksomheten har hatt noen uforutsette utgifter som ikke er budsjettetert. Det er utgifter knyttet til Visma flyt, språkopplæring og leie av areal for barnehage i Sørarnøy.

I budsjettet ligger det også et nedtrekk på kr. – 350 000. På dette tidspunkt ser ikke rådmannen at vi har midler for å kompensere nedtrekket slik virksomheten ønsker.

Virksomheten er tilført midler for halvårseffekt skole og barnehagefaglig konsulent på kr 325 000. Da stillingen så langt ikke er lyst ut, er det rådmannens vurdering at tilsetning i løpet av 2015 er urealistisk og midlene inndras for inneværende år.

Hovedansvar 3 – Pleie og omsorg

Ansvarsområdet har overforbruk på lønn i forhold til ideal forbruksprosent. Årsaken er i hovedsak vikarutgifter og overtid.

Sykefravær har stort fokus, det gjøres et godt arbeid i forhold til oppfølging og tilrettelegging, samtidig ser en noe økning av sykefraværet. Utgiftene til sykevikarer må ses i sammenheng med refusjon sykelønn. Dette er inntekter som refunderes etterskuddsvis.

Sommer og ferieavvikling i pleie og omsorg er alltid usikker i forhold til lønnsutgifter. Full oversikt over situasjonen får vi først i forbindelse med lønnsutbetaling i oktober, jfr etterskuddsvis utbetaling variabel lønn.

Virksomheten har fortsatt som mål å komme i balanse for 2015, men det er stor usikkerhet i forhold til lønnsoppgjøret og det er derfor antydning et underskudd på kr 400 000,-.

Hovedansvar 3 – Helse og sosial eks NAV

Lønnsutgiftene og andre driftsutgifter ligger noe under normalt forbruk. Kjøp av inventar og tjenester vil variere fra måned til måned, og nå som det bosettes flykninger vil utgiftene øke.

Inntektene ligger noe under budsjettet, men overføringene fra staten vil normalt komme utover året.

Hovedansvar 3 – Helse og sosial NAV

Lønnsutgiftene er normale, men andre driftsutgifter er høyere enn budsjettet. Det er i hovedsak innenfor økonomisk sosialhjelp det er overforbruk. Behovet for økonomisk sosialhjelp vil variere fra periode til periode. Nav har fokus på budsjettet og vil sette i verk tiltak for å unngå overforbruk.

Hovedansvar 4 – Plan og utvikling

Ansvarsområdet ligger noe over generell idealprosent på lønn. Andre driftsutgifter er relativt på linje til tross for uforutsette utgifter i forbindelse med kjøp av moduler til de ulike fagprogrammene for å få dette tilpasset Ephorte, samt økte kostnader i forbindelse med lisenser.

Inntektene fra byggesak og oppmåling er noe under det som var forventet så langt. Slik det ser ut nå vil det bli et overforbruk på mellom kr. 150.000,- til 200.000,- avhengig av lønnsoppgjøret og hva som kommer inn av inntekter i forbindelse med oppmåling og byggesak.

Hovedansvar 5 – Kultur

Ansvarsområdet har ingen overskridelser på lønn eller andre driftsutgifter. Inntektene er det kontroll på. Noen av inntektene fra fylket vil ikke komme før i desember.

Enheten har hatt høyt sykefravær, og det har medført kjøp av tjenester vedr. planarbeid eksternt – finansiert av sykepengerefusjon.

Utfordringer fremover er avklaring rundt drift av bokbussen – driftsform og samarbeid Meløy kommune.

Hovedansvar 6 – VAR

Noe overforbruk på lønn i forhold til budsjett vil forekomme på VAR-område.

Inntektene er høyere enn budsjettet. Samlet gjør dette at vi kan gjøre en budsjettendring innenfor ansvarsområdet. Høyere lønnsutgifter finansieres med økte brukerbetaling. Dette er også i tråd med selvkostprinsippet.

Budsjettendringsforslag:

- Økte lønnskostnader kr 200 000
- Økte brukerbetaling kr -200 000

Hovedansvar 6 – Drift og vedlikehold

På dette ansvarsområdet føres det ikke lønn. Foreløpig er forbruksprosenten på andre driftsutgifter lav, men vi vet enda ikke hva vinteren vil bringe. Ved «normal» vinter vil budsjettet holdes ut året. Veivedlikeholdet er begrenset ved at kun det mest nødvendige er gjort.

Hovedansvar 7 – Fellestjenester

Sentraladministrasjonen har noe overforbruk på lønn som i hovedsak skyldes overtid knyttet til innføring av nytt arkivsystem, sentralt lønnsoppgjør og lønnsutbetaling i forbindelse med ikke-opptjent ferie.

Øvrige driftsutgifter ligger noe høyt. Dette er i hovedsak ikke-budsjetterte utgifter knyttet til annonsering/rekruttering av ny rådmann.

Inntektene ligger noe lavere enn normal forbruksprosent, men mye av inntektene kommer mot slutten av året.

Økonomikontoret har et underforbruk på lønn i forhold til normal forbruksprosent. Det kommer av at økonomirådgiverstillingen står vakant. Det vil ansettes en ny person i oktober som også skal ivareta skatteinnkreving.

Utgifter knyttet til juridisk bistand er vanskelig å budsjettere. Utgiftene har pr 31/8 oversteget årsbudsjettet med kr 170 000.

Husleien til voksenopplæringen på Strømstad belastes ansvar 7111. Da behovet for mer romkapasitet har økt vil husleien øke med 35 000 i 2015. Fra 2016 overføres denne budsjettposten til HA 2 Oppvekst, hvor den rettmessig hører hjemme.

Det jobbes for å begrense overskridelsene, men uforutsette hendelser og lønnsoppgjør vil trolig lede til et overforbruk på anslagsvis kr. 600 000.

Hovedansvar 8 – Finansielle transaksjoner

Digital Infrastruktur

Digital infrastruktur har en utgiftsramme på kr 10,715 MNOK, og utbygger kan kreve inntil 1/3 av disse dekket i 2015. Dette medfører at kr 3 535 950 må budsjetteres på ansvar 8800 – digital infrastruktur. Digital infrastruktur er i kommunestyrets sak 17/15 vedtatt finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

Budsjettreguleringsforslag på HA 8:

- Utgifter til digital infrastruktur 3 535 950 MNOK
- Bruk av disposisjonsfond -3 535 950 MNOK

Næringsutvikling

I kommunestyrets sak 67/14 punkt 2.3 ble det vedtatt «avsetning til næringsfond finansieres med frie fond kr 1,8 mill». Frie fond er pr definisjon disposisjonsfond.

I sak om tertialrapport 2/2015 finansforvaltning vises det til at slik situasjonen er nå, er det urealistisk å nå budsjettert avkastning på 18 MNOK innen året er omme, da vi pr 17/9 er nede i en avkastning på 2,687 MNOK. I budsjettet er avkastningen på 18 MNOK i sin helhet avsatt til disposisjonsfond, samtidig er det også budsjettert med bruk av disposisjonsfond. I forbindelse med utviklingen på finansavkastningen ser rådmannen det nødvendig å se på alternative løsninger, for å redusere bruk av disposisjonsfondet.

Det er i den forbindelse sett på lovbestemmelsene om kraftfond i Industrikonsesjonsloven og Vassdragsreguleringsloven. Lovverket gir kommunen rom for å bevilge midler til næringsutvikling fra konsesjonsavgiftsfondet, vel og merke ikke til løpende drift. Rådmannen anbefaler derfor at de næringstilskudd som er gitt som ikke gjelder løpende drift, finansieres av konsesjonsavgiftsfondet, mens øvrige tilskudd finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.

I henhold til rundskriv H-1/11 fra kommunaldepartementet skulle det vært laget vedtekter for kommunale næringsfond gitt av vannkraftsaker. Disse vedtektene skal også godkjennes av Fylkesmannen. Rådmannen vil komme tilbake med en egen sak på dette.

Ikke budsjettert

Det er avdekket diverse ikke-budsjetterte poster på HA 8:

- Renter og avdrag på lån til investeringer i 2014 på kr 17,7 MNOK er ikke lagt inn i budsjettet. Det samme gjelder for lån til investeringer på kr 14,2 i 2015. Tilsammen utgjør dette økte utgifter til renter og avdrag på kr. 1 080 000.
- Renteinntekter i Gildeskål Sparebank (ansvar 8110) er ikke budsjettert. Dette utgjør en økt inntekt på ca. kr. 500 000.
- Renteutgifter i Gildeskål Sparebank (ansvar 8110) er ikke budsjettert. Dette utgjør økte utgifter på ca. kr. 300 000.
- Reserverte bevilgninger i form av nedtrekk på tilsammen 1,1 MNOK. Dette er nedtrekk som ikke er realiserbart innenfor HA 8 – finansielle transaksjoner.
- Kommunal bolig på Skeineshaugen er i løpet av året tatt inn i kommunens regnskap. Her er utleieinntektene lavere enn utleieutgiftene. Dette medfører et tap på minst kr 72 000 for 2015, beløpet øker ytterligere ved ledighet.

- Tidligere år har det blitt satt av en lønnsnett under ansvarsområde 8 for å dekke økte utgifter i forbindelse med sentrale og lokal lønnsforhandlinger. I budsjett 2015 er dette ikke budsjettert. Utgiftene her vil trolig utgjøre i overkant av kr 1,5 MNOK. Virksomhetene berøres i ulik grad, men det er i hovedsak HA 2 – oppvekst og HA 3 – pleie og omsorg som har mest lønnsutgifter som må dekkes. Slik situasjonen er nå må virksomhetene selv dekke økningen i lønnsutgiftene.

Tilsammen utgjør alle disse momentene en nettoutgift på kr 3 552 000 som vanskelig lar seg hente inn i løpet av året.

Disposisjonsfondet:

2014 var et godt år for Gildeskål kommune når det kom til avkastning på finansielle midler. Avkastningen ble på hele 19,5 MNOK. På tross av dette ble resultatet «kun» 9 MNOK.

Avkastningen vil svinge, noe vi allerede har sett så lang i år, ref tertialrapport 2/2015 om finansforvaltningen. Å basere seg på en drift som finansieres av avkastning er ikke å anbefale, og heller ikke bærekraftig. Rådmannen har tidligere anbefalt at kommunen bygger opp et bufferfond som skal brukes dersom avkastningen faller bort eller i verste fall blir negativ. På nåværende tidspunkt er eksisterende bufferfond (disposisjonsfond) ikke tilstrekkelig til å dekke opp for vedtatte disposisjoner i budsjett 2015 jfr nedenfor stående figur.

IB disposisjonsfond (alle) 2015***		5 006 863,43
Resultat 2014	+	9 016 299,18
Saldo disponibelt pr T2	=	14 023 162,61
Budsjettert disponering i 2015 *	-	15 928 000,00
Forskjøvet tilsetning i stilling HA 2	+	325 000
Digital infrastruktur	-	3 535 950,00
UB disposisjonsfond 2015 **	=	-5 115 787,39

* I budsjettet 2015, kst sak 67/14 var planen at avkastningen på 18 MNOK i sin helhet skulle settes av på fond. På samme tid ble det budsjettert med bruk av disposisjonsfond på kr 12 175 000. Dette skulle hovedsakelig dekke renter og avdrag på 6,9 MNOK, den spesielle situasjonen rundt eiendomsskatt på 4,1 MNOK, utgifter kommunevalg 0,1 og driftstilskudd lokalutvalg 0,1. I ettertid er det bevilget ytterligere 1, 953 MNOK til ordinær drift finansiert gjennom bruk av disposisjonsfond og kr 1,8 MNOK til næringsutvikling.

** Dersom rådmannens forslag om dreining i finansieringsform næringsutvikling, fra disposisjonsfond til konsesjonsavgiftsfond (der det er mulig) vedtas, vil det negative beløpet reduseres med 0-1,8 MNOK.

*** I oppsettet er fond for premieavvik inkludert. Dette fondet vil også tømmes hvis vi må.

Rådmannen vurderer den negative trenden i finansmarkedet dithen at dersom avkastningen ikke øker i løpet av året, fører det til at kommunen ikke har nok midler til å dekke vedtatte tiltak finansiert ved bruk av disposisjonsfond.

Hovedansvar 9 – Kommunal finansiering

Nye prognoser fra KS

Da budsjettet for 2015 ble laget, budsjetterte vi med tall som modellen for inntektssystemet viste. Modellen var satt opp ut fra forslag til statsbudsjett for 2015 og forutsetningene som framkommer i Grønt Hefte. Prognosene var basert på vekst i innbyggertall. Imidlertid viste det seg at folketallet fra 1/7-14 til 1/1-15 i Gildeskål kommune ble redusert med 25 personer, og dette har gitt utslag på beregningen av inntektene.

Ved tertialrapport 1/2015 rapporterte rådmannen at daværende prognoser fra KS angående inntektssystemet viste en inntektsreduksjon på kr 787 000 i skatt og rammetilskudd i forhold til budsjett. De nyeste prognoser fra KS viser at budsjettert skatt og rammetilskudd fortsatt er for høyt. På den ene siden er prognose for rammetilskudd nedjustert med kr 999 000. På den annen side er vår prognose for skatt på inntekt og formue oppjustert med kr. 252 000. Samlet gir dette en estimert inntektsreduksjon på kr. 747 000 i skatt og rammetilskudd for 2015.

Konklusjon:

Oppsummert viser situasjonen så langt følgende:

HA 4 Plan og utvikling		150 000
HA 7 Fellesadministrasjon/strategisk ledelse	+	600 000
HA 8 Finansielle transaksjoner	+	3 552 000
Forutsatt null avkastning i 2015 – får vi følgende overforbruk på disposisjonsfond (manglende fondsmidler i forhold til vedtatt tiltak for 2015)	+	5 115 787
Reduksjon i skatt og rammetilskudd	+	747 000
Sum	=	10 164 787

Dersom rådmannens forslag om dreining i finansieringsform næringsutvikling, fra disposisjonsfond til konsesjonsavgiftsfond (der det er mulig) vedtas, vil det negative beløpet reduseres med 0-1,8 MNOK.

Rådmannen foreslår følgende tiltak for å begrense underskuddet:

1. Estimerte brukte næringsutviklingsmidler (ikke drift)

som kan omdisponeres mellom fond.

Kr 0-1 800 000

(faktisk beløp ikke klarlagt, må vurderes ut fra lovtekst)

Eventuell størrelse på resterende underskudd i 2015 avhenger av avkastningen på finansforvaltningen. Frem mot årsslutt søkes resterende underskudd redusert i størst mulig grad.

Ut ifra rapportene fra ansvarsområdene foreslår rådmannen å gjøre endringer i budsjettet ved følgende ansvarsområder:

Ansvarsområde	Økt utgift	Redusert utgift	Økt inntekt	Red. inntekt
HA 2		325 000		325 000
HA 6	200 000		200 000	
HA 8	3 535 950		3 535 950	
Sum	3 735 950	325 000	3 735 950	325 000